

MUURAMEN PERUSOPETUKSEN OHJAUSSUUNNITELMA alkaen 1.8.2021

VUOSILUOKAT 6 - 9

1. OHJAUSTOIMINNAN PERIAATTEITA JA TAVOITTEITA
2. OPPILAANOHJAUKSEN RESURSSIT
3. OPPILAANOHJAUKSEN TYÖNJAKO JA YHTEISTYÖ
4. OPPILAANOHJAUKSEN TUNTIJAKO JA SISÄLLÖT
5. OHJAUKSEN TOIMINTATAVAT

LIITTEET 1 - 3

MUURAMEN PERUSOPETUKSEN OHJAUSSUUNNITELMA

Ohjaussuunnitelmassa määritellään ohjauksen periaatteet, tavoitteet, käytänteet ja arviointi. Se on työkalu, jonka avulla opetussuunnitelmassa määriteltyä ohjausta toteutetaan käytännössä. Ohjaussuunnitelmaa kehitetään vuosittain koulun tarpeiden ja suunnitelman arvioinnin perusteella. Peruskoulussa ohjaus kuuluu kaikille koulun toimijoille, ja sille on asetettu mittavia oppilaan kasvuun, opiskeluun ja osallisuuteen liittyviä tavoitteita. (Ks. liite 1.)

1. OHJAUSTOIMINNAN PERIAATTEITA JA TAVOITTEITA

Koulun ohjaustoiminta perustuu holistiselle ohjausnäkemykselle. Ohjaus nähdään henkilökohtaisena tai ryhmässä tapahtuvana vuorovaikutuksena ja oppimisprosessina. Oppilaanohjauksen tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä siten, että hän kykenee edistämään oppimisvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Ohjauksen tuella oppilas tekee omiin kykyihinsä ja kiinnostuksen kohteisiinsa liittyviä oppimista, arkielämää ja tulevaisuutta koskevia ratkaisuja. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on edistää koulutyön tuloksellisuutta, lisätä hyvinvointia koulussa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Kouluyhteisön luoma positiivinen ilmapiiri ja vuorovaikutus oppilaan kasvuympäristön kanssa syventävät oppilaan käsitystä omasta identiteetistä ja osallisuudesta.

Ohjauksen peruseriaatteena on ohjattavan ihmisarvon kunnioittaminen sekä hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen. Oppilaanohjauksessa noudatetaan Suomen opinto-ohjaajien yhdistyksen määrittelemiä eettisiä periaatteita, joihin kuuluvat ohjattavan itsemääräämisoikeus, luottamuksellisuus, totuudellisuus, riippumattomuus ja opinto-ohjaajan oman ammattitaidon kehittäminen (ks. liite 2.). Opinto-ohjaajan keskeinen työväline on hänen oma persoonansa. Omien, ammattikuntansa ja opetussuunnitelmassa hyväksytyjen arvojen tiedostaminen ja niiden mukaan toimiminen on ohjaustyön perusta.

Kaikilla peruskoulun aikuisilla on oma roolinsa oppilaiden jokapäiväisessä ohjaamisessa. Ohjaustoimintaan osallistuvat mm. rehtori, luokanopettaja, opinto-ohjaaja, luokanvalvoja, aineenopettaja, erityisopettaja, erityisluokanopettaja, koulunkäynninohjaaja, koulukuraattori, -terveydenhoitaja, -psykologi ja -psykykkari. Nuorisotyöntekijöillä ja esimerkiksi tukioppilailla on oma tärkeä roolinsa ohjauksessa.

Rehtori huolehtii ohjauksen edellytysten toteutumisesta ja oppilaanohjauksen suunnittelusta yhdessä luokanopettajan tai luokanvalvojan sekä opinto-ohjaajan kanssa. Alakoulussa ohjausta toteuttaa pääasiassa luokanopettaja, kun taas yläkoulussa opinto-ohjaaja on päävastuussa oppilaanohjauksen käytännön toteuttamisesta. Oppilaan turvallista siirtymistä opintopolun nivelvaiheissa tuetaan suunnitelmallisesti peruskoulun ja toisen asteen toimijoiden moniammatillisella yhteistyöllä. Tässä työssä peruskoulun opinto-ohjaajalla on keskeinen tehtävä.

Ohjaustoiminnalla pyritään oppilaan kokonaisvaltaiseen ohjaamiseen ja tukemiseen. Oppilaanohjaus jaetaan kolmeen toisiaan tukevaan osa-alueeseen: kasvun ja kehityksen tukemiseen, oppimaan oppimisen ohjaukseen ja tulevaisuuden suunnittelun ohjaamiseen. Niiden tavoitteet ovat seuraavat:

1. Kasvun ja kehityksen tukeminen: Oppilas

- oppii tuntemaan itseään, luottamaan itseensä ja kantamaan vastuuta itsestään
- oppii yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä vastuuta muista
- oppii tuntemaan vaikutusmahdollisuuksiaan ja vahvistamaan osallisuuttaan

2. Oppimaan oppimisen ohjaus: Oppilas

- oppii tuntemaan omat vahvuutensa oppijana ja hyödyntämään monipuolisia oppimisen tapoja

- oppii kehittämään ja arvioimaan oppimisen taitojaan ja omaa toimintaansa
- oppii tunnistamaan oppimisvaikeuksiaan sekä etsimään ja ottamaan vastaan apua ongelmatilanteissa
- oppii hankkimaan tarkoituksenmukaista tietoa monipuolisesti

3. Tulevaisuuden ja urasuunnittelun ohjaus: Oppilas

- saa tukea ja ohjausta ammatillisessa suuntautumisessa, myös sukupuolirajat ylittävissä oppiaine-, koulutus- ja ammatinvalinnoissa
- saa tukea ja ohjausta koulutuksen eri nivelvaiheissa perusopetuksen alkaessa ja sen aikana sekä perusopetuksen päättyessä
- oppii kehittämään päätöksentekotaitojaan sekä toteuttamaan ja arvioimaan tulevaisuudensuunnitelmiaan
- oppii etsimään tietoa yhteiskunnasta, koulutuksesta, työelämästä ja yrittäjyydestä sekä hankkimaan taitoja opiskelua, arkielämää ja tulevaisuutta koskevia suunnitelmia ja valintoja varten

Ohjaustoiminnan ensisijaisena tavoitteena on oppilaan hyvinvoinnin turvaaminen. Siihen pyritään luomalla ilmapiiri, jossa oppilas voi löytää omat vahvuutensa ja kokea onnistumisen elämyksiä. Näin vahvistetaan oppilaan itsetuntoa ja itsetuntemusta, joiden avulla oppilas voi luottavaisesti suunnitella hänelle mielekästä tulevaisuutta. Kaikkiin kolmeen osa-alueeseen sisältyy tavoite kehittää oppilaan osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa yksilönä sekä yhteisön jäsenenä. Sukupuolisensitiivisellä ohjauksella pyritään lisäämään nuoren itsetuntemusta ja tukemaan häntä tekemään itselleen sopivia ratkaisuja sukupuolesta riippumatta.

2. OPPILAANOHJAUKSEN RESURSSIT

Ohjaustoiminnassa mukana olevilla toimijoilla tulee olla yhteneväinen käsitys ohjauksen tavoitteista, vastuista ja edellytyksistä sekä kehittämisestä. Oppilaanohjauksen tavoitteet vaativat toteutuakseen ajallisia, materiaalisia ja laadullisia resursseja, koska ohjauksen ja opinto-ohjaajan työkenttä on laaja.

Ajalliset resurssit

Henkilökohtaiseen ohjaukseen tulee olla oppilasmäärään suhteutettuna yhdenvertaiset ajalliset resurssit. Opinto-ohjaajan vuosityösuunnitelman laatimiseen ja siinä pysymiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta ohjaustyötä on mahdollista tehdä oppilaan ja perheen yksilöllisten tarpeiden pohjalta.

Materiaaliset resurssit

Opinto-ohjaajalla tulee olla käytettävissään ajanmukaisilla välineillä varustettu työtila oppilaiden vastaanottoa ja henkilökohtaista ohjausta varten. Oppilaanohjauksen tunneilla tapahtuvaa tiedon- ja yhteishakua varten koululla on oltava ajanmukaiset verkkoyhteydet ja laitteet. Oppilaiden oppilaitoksiin ja yrityksiin tehtäviä vierailukäyntejä varten on varattava riittävästi varoja.

Laadulliset resurssit

Saavuttaakseen oppilaanohjaukselle asetut tavoitteet, opinto-ohjaajille tulee mahdollistaa osallistuminen opiskelua, työelämää ja yhteiskuntaa koskeviin koulutuksiin. Laadukkaaseen oppilaanohjaukseen sisältyy myös suunnitelmallinen oppilashuolto, johon opinto-ohjaaja osallistuu. Ajanmukainen oppilashuoltosuunnitelma ja laadukas oppilaanohjaus kulkevat käsi kädessä.

3. OHJAUKSEN TYÖNJAKO JA YHTEISTYÖ

Yläkoulun oppilaanohjauksen päävastuu on opinto-ohjaajalla. Opinto-ohjaajan tehtäviin kuuluvat luokkatunnit, pienryhmäohjaus ja yksilöohjaus, mutta opinto-ohjaaja tekee myös laajaa verkostoyhteistyötä. Oppilaanohjaus on moniammatillista yhteistyötä, johon osallistuvat myös mm. rehtori, luokanvalvojat, aineenopettajat, erityisopettajat, koulunkäynninohjaajat sekä terveydenhoitaja ja koulukuraattori. Verkostoyhteistyötä tehdään esimerkiksi yritysten, työ- ja elinkeinotoimiston, nuoriso- ja sosiaalitoimen sekä tarvittaessa poliisin kanssa. (Ks. liite 3.)

Luokanvalvojalla on tärkeä rooli luokan ja oppilaan jokapäiväisen koulunkäynnin sujumisen seuraajana ja edistäjänä. Luokanvalvoja pitää yhteyttä huoltajiin ja kutsuu vanhempia keskustelemaan ajankohtaisista asioista. Aineenopettaja, opinto-ohjaaja ja erityisopettaja ohjaavat oppilasta oppiaineen opiskelussa sekä auttavat häntä kehittämään oppimisen taitojaan ja oppimisvalmiuksiaan. Yhteistyössä ennaltaehkäistään opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä ja tuetaan oppilasta, jolla on oppimisvaikeuksia. Huolen puheeksi ottamisen käytänteet varmistavat, että ongelmiin tartutaan ja tuen tarpeet kartoitetaan toiminnan suunnittelua varten. Koulukiusaamista pyritään ennalta ehkäisemään ja vähentämään yhdessä oppilaiden kanssa.

Seuraavassa on esitetty ohjauksen työnjako ja vastuut:

Rehtori

- vastaa opetussuunnitelman toteutumisesta ja arvioinnista

- luo ohjauksen toimintamahdollisuudet yhdessä opetustoimen hallinnon kanssa
- tukee ohjauksen suunnittelua ja työnjakoa sekä yhteistyötä eri toimijoiden kesken, laatii luokkajaot ja tekee luokkasiirrot tarvittaessa
- päättää vuosittain toteutuvat valinnaisaineryhmät ja laatii lukujärjestykset
- osallistuu ohjaushenkilöstön ja huoltajien kanssa niiden opiskelijoiden ohjaukseen, joilla on erityisiä vaikeuksia oppimisessa tai käyttäytymisessä
- johtaa oppilashuoltoryhmän työskentelyä ja tiedottaa siitä henkilökunnalle
- mahdollistaa kodin ja koulun yhteistyön järjestämisen
- huolehtii tiedon siirtymisestä ja tiedottamisesta nivelvaiheissa
- mahdollistaa työssäoppimisjaksot sekä oppilaille että opettajille
- puuttuu koulukiusaamiseen
- tukee oppilaiden yhteisöllistä toimintaa

Opinto-ohjaaja

- on päävastuussa oppilaanohjauksen suunnittelusta ja toteuttamisesta
- seuraa, ohjaa ja tukee oppilaiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia yhteistyössä luokanvalvojen, aineenopettajien ja oppilashuollon henkilöstön kanssa
- pitää oppilaanohjauksen oppitunnit voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan
- antaa yksilö- ja ryhmäohjausta
- tunnistaa tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta tarvitsevat oppilaat yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- antaa tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta ja laatii jatko-opintosuunnitelman
- suunnittelee ja toteuttaa nivelvaiheiden vanhempainiltoja
- osallistuu tarvittaessa runsaiden poissaolojen selvittelyyn ja seurantaan luokanvalvojan kanssa
- osallistuu pyydettyä henkilökohtaisten oppimissuunnitelmien laatimiseen
- on pyydettyä mukana oppilaan tehostetun ja erityisen tuen suunnittelussa
- osallistuu koulun oppilashuoltoon
- keskustelee oppilaan ja huoltajien kanssa koulunkäyntiin liittyvistä asioista
- on vastuussa valinnaisaineiden valintaprosessista yhdessä rehtorin kanssa
- suunnittelee ja järjestää TET-jaksot sekä tutustumiskäynnit toisen asteen oppilaitoksiin
- tekee yhteistyötä muiden oppilaitosten ja työelämän edustajien kanssa
- ohjaa oppilaita tarkoituksenmukaiseen jatko-opiskeluun ja uranvalintaan
- vastaa yhteishausta ja siihen liittyvistä toimista (esim. harkintaan perustuva haku) oppilaan, huoltajien ja oppilashuollon henkilöiden kanssa
- vastaa perusopetuksen päätyttyä ilman opiskelupaikkaa jääneiden jälkiohjauksesta yhdessä nuoren, huoltajan ja muiden asiantuntijoiden kanssa
- osallistuu tiedonsiirtopalaveriin ja keskusteluihin toisen asteen oppilaitosten kanssa
- valvoo oppivelvollisuuslain toteutumista Valpas-järjestelmän avulla (asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu)

Luokanvalvoja

- perehdyttää luokkansa oppilaat yläkoulun käytänteisiin
- pyrkii edistämään luokkahengen muodostumista ja ryhmäytymistä

- pitää luokalleen 7. luokan alussa Viestintä-kurssin tutustumis- ja ryhmäytymisiosion
- pitää luokanvalvojantunteja
- tiedottaa koulun asioista oppilaille ja huoltajille
- pitää yhteyttä huoltajiin ja toteuttaa vanhempainvaritit
- huolehtii oppilaan ja luokkansa jokapäiväisen koulunkäynnin sujumisesta
- seuraa oppilaiden opiskelun etenemistä yhdessä aineenopettajien kanssa
- puuttuu ongelmiin kuten runsaasti poissaoloihin ja ohjaa tarvittaessa oppilashuollon palveluihin
- on tietoinen luokkansa oppilaisiin liittyvistä erityisjärjestelyistä
- laatii ja päivittää pedagogisen arvion ja oppimissuunnitelman yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa
- osallistuu sovittuihin vanhempainiltoihin
- tekee yhteistyötä oppilashuollon kanssa tarvittaessa
- suunnittelee toimintaa yhdessä oman luokkatasonsa luokanvalvojatiimin kanssa

Aineenopettaja

- ohjaa ja tukee oppilasta ja ryhmää kokonaisvaltaisesti
- tutustuttaa oman alansa merkitykseen työelämässä, jatkokoulutukseen ja ammatillisiin vaihtoehtoihin
- ohjaa ja arvioi oman oppiaineensa opiskelua
- antaa jatkuvaa palautetta työskentelystä ja opiskelun sujumisesta
- perehdyttää aineensa oppimismenetelmiin ja tukee oppimaan oppimista
- eriyttää tarvittaessa opetusta ja ohjaa oppilasta itsearvioinnissa
- tunnistaa oppimisvaikeuksia, antaa tukea sekä ohjaa erityisopetukseen
- osallistuu tarvittaessa pedagogisen arvion tekemiseen
- antaa nelosvaroituksen ja tiedottaa siitä huoltajalle, luokanvalvojalle ja rehtorille
- tekee yhteistyötä koulun henkilöstön ja oppilashuollon kanssa
- pitää yhteyttä huoltajiin
- osallistuu sovittuihin vanhempainiltoihin

Erityisopettaja

- ohjaa ja tukee oppilasta, joka tarvitsee yleistä, tehostettua tai erityistä tukea esimerkiksi oppimis-, keskittymis- tai omatoiminnan ohjauksen vaikeuksien takia
- selvittää oppimis- ym. vaikeuksien syitä
- toimii samanaikaisopettajana yleisopetuksen ryhmässä
- huolehtii osaltaan tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden koulunkäynnistä ja hyvinvoinnista
- laatii pedagogisia selvityksiä, oppimissuunnitelmia (vain oppiaineissa, joita opettaa) ja hojkseja yhteistyössä oppilaan, huoltajien, luokanvalvojan ja koulun muiden toimijoiden kanssa
- osallistuu tukea tarvitsevan oppilaan tulevaisuuden kuten jatko-opintojen suunnitteluun ja kuntoutussuunnitelman laatimiseen
- osallistuu nivelvaiheissa oppilaan siirtopalaveriin ja –asiakirjojen laatimiseen
- osallistuu 7. luokkien muodostamiseen tarvittaessa

- antaa henkilökohtaista ohjausta oppilaille
- osallistuu oppilashuoltotyöhön

Koulunkäynninohjaaja

- avustaa ja ohjaa oppilasta erilaisissa oppimistilanteissa oman toimenkuvansa mukaan
- osallistuu tarvittaessa moniammatilliseen työskentelyyn

Koulusihteeri

- ohjaa huoltajia Wilman käyttämisessä
- ohjaa oppilaita ja huoltajia esimerkiksi kuljetus- ja todistusasioissa
- Käyttää Koski-, Opintopolku- ja Valpas-järjestelmiä

Koulukuraattori

- tukee oppilaan koulunkäyntiä ja sosiaalista hyvinvointia
- ennaltaehkäisee ongelmien syntymistä ja puuttuu ongelmiin
- toimii konsulttina ja asioiden selvittäjänä eri osapuolten välillä tai kun on herännyt huoli oppilaan tai hänen perheensä hyvinvoinnista
- toimii koulussa sosiaalialan ammattilaisena erityis- tai kriisitilanteissa, joihin liittyy esimerkiksi kiusaamista, väkivaltaa tai päihteitä
- antaa keskusteluapua, kun oppilas tarvitsee aikuista kuuntelijaa ja keskustelijaa
- osallistuu tarvittaessa esimerkiksi luokan vuorovaikutuspulmien käsittelyyn
- osallistuu oppilashuoltotyöhön ja sen toiminnan kehittämiseen

Koulupsykologi

- tukee ja ohjaa nuoren psyykkistä hyvinvointia ja oppimista
- tekee oppimiseen ja mielenterveyteen liittyviä selvityksiä
- keskusteleo oppilaan ja huoltajien kanssa heitä askarruttavista asioista
- ohjaa jatkotutkimuksiin tai -hoitoon
- tekee ennaltaehkäisevää ja hyvinvointia tukevaa moniammatillista verkostotyötä

Koulupsykkari

- tukee nuoren psyykkistä hyvinvointia ja jaksamista
- auttaa ja tukee koulunkäyntiin ja koulumotivaatioon liittyvissä haasteissa
- tarjoaa keskustelutukea ja pyrkii vastaamaan lasten ja nuorten huoliin
- keskusteleo yhdessä huoltajien ja oppilaan kanssa heidän mieltä askarruttavista asioista
- ohjaa tarvittaessa jatkotutkimuksiin tai -hoitoon
- tarjoaa varhaista tukea ja tekee ennaltaehkäisevää sekä hyvinvointia tukevaa moniammatillista verkostotyötä

Terveydenhoitaja

- tukee, arvioi ja seuraa nuoren kasvua ja kehitystä
- suunnittelee ja toteuttaa ennaltaehkäisevää terveydenhoitoa
- ohjaa terveisiin elämäntapoihin ja valintoihin
- osallistuu oppimisen, tunne-elämän ja käyttäytymisen ongelmien tunnistamiseen ja selvittämiseen yhteistyössä moniammatillisen henkilöstön kanssa
- antaa ohjausta oppimiseen ja ammatinvalintaan liittyvissä kysymyksissä
- osallistuu kuntoutussuunnitelmien laatimiseen
- osallistuu oppilashuoltoryhmän toimintaan

Kamu-tiimi

- ohjaa koulu yhteisöä tekemään yhdessä kiusaamista ehkäisevää työtä
- selvittää kiusaamistapauksia

Tukioppilas

- luo hyväksyvää ja kannustavaa ilmapiiriä oppilaiden keskuudessa
- suunnittelee toimintaa ja osallistuu 6.-luokkalaisten tutustumispäiviin yläkoulussa
- tukee 7.-luokkalaisten sopeutumista yläkouluun
- osallistuu oman nimikkoluokkansa luokanvalvojantunneille
- tekee havaintoja huolta herättävistä asioista ja viestittää niistä koulun aikuisille
- järjestää yhteisöllistä toimintaa koulussa

Tukioppilaita ohjaava opettaja

- järjestää tukioppilasvalinnat
- suunnittelee ja ohjaa tukioppilastoimintaa yhdessä tukioppilaiden kanssa

Oppilaskunta

- pyrkii kehittämään koulun toimintaa ja viihtyisyyttä oppilaiden näkökulmasta
- järjestää koulussa virkistystä ja yhteistoimintaa

Oppilaskunnan ohjaava opettaja

- järjestää oppilaskunnan jäsenten valinnan
- suunnittelee, ohjaa ja tukee oppilaskunnan toimintaa

Muu henkilökunta

- osallistuu koulun kasvatustavoitteiden toteuttamiseen tukemalla ja ohjaamalla oppilaita
- vastaa toimenkuvansa mukaan koulutyön sujumisesta
- tiedottaa havaitsemistaan epäkohdista niistä vastaavalle henkilölle

4. OPPILAANOHIJAUKSEN TUNTIJAKO JA SISÄLLÖT

Perusopetuksen alaluokilla oppilaanohjauksesta vastaa pääasiassa luokanopettaja. Yläkoulussa oppilaanohjaus on oma oppiaineensa, jonka tunnit on jaettu kaikille yläkoulun vuosiluokille. Seitsemännellä ja kahdeksannella luokalla oppilaanohjausta on 0,5 vuosiviikkotuntia ja yhdeksännellä luokalla yksi vuosiviikkotunti.

Oppilas on ohjauksen piirissä jokaisessa opinpolkunsä vaiheessa. Koulunkäyntiä ja hyvinvointia seurataan jatkuvasti, ja oppilaalla sekä hänen huoltajillaan on käytettävissä oppilashuollollinen tuki kaiken aikaa. Eri vuosiluokilla ohjaus painottuu oppilaan kehitysvaiheen mukaisesti alkaen itsetuntemuksen kehittämisestä sekä oppimaan oppimisesta ja päättyen peruskoulun päättövaiheessa tulevaisuuden valintoihin.

SISÄLLÖT VUOSILUOKITTAIN

6. luokka

- opiskelutaitojen vahvistaminen
- yläkoululaiseksi siirtymisen tukeminen
- nivelvaiheen erityistarpeiden kartoittaminen oppilaan, huoltajan ja koulun näkökulmasta

7. luokka

- ryhmäytyminen
- kasvaminen yläkoululaiseksi, vastuullisuuden kehittyminen
- koulun käytänteisiin tutustuminen
- oppimaan oppimisen taitojen hankkiminen
- valinnaisaineiden valitseminen
- työelämään tutustuminen (TET, taksvärkki)

8. luokka

- opiskelutaitojen ja itsetuntemuksen vahvistaminen
- suomalaiseen koulutusjärjestelmään tutustuminen
- tiedonhankintataitojen kehittäminen
- työelämään tutustuminen (TET, taksvärkki)

9. luokka

- itsetuntemuksen ja –luottamuksen vahvistaminen
- tulevaisuuden koulutusvaihtoehtojen kartoittaminen
- harjoitus- ja yhteishaku
- työelämätaitojen vahvistaminen (Yrityskylä)
- työelämään tutustuminen (TET, taksvärkki)
- yhteiskunnan ohjaus- ja tukipalvelujen tiedostaminen

5. OHJAUKSEN TOIMINTATAVAT

Luokkamuotoinen ohjaus

Oppilaanohjauksen luokkatunneilla käsitellään kaikille yhteisiä ohjaukseen liittyviä asioita.

Luokan yhteisillä tunneilla tehdään itsetuntemukseen liittyviä testejä, tutkitaan oppilaanohjauksen sisältöjä sekä suunnitellaan työelämään tutustumisjaksoja. Luokkatunnit antavat oppilaille ja opinto-ohjaajalle mahdollisuuden säännölliseen kohtaamiseen. Niiden avulla opinto-ohjaajan on mahdollista tehdä havaintoja ryhädynamiikasta ja yksittäisen oppilaan toimimisesta ryhmässä.

Henkilökohtainen ohjaus ja pienryhmäohjaus

Oppilaalle tulee järjestää myös henkilökohtaista ohjausta. Tällöin oppilaan on mahdollista keskustella opintoihinsa, valintoihinsa sekä elämäntilanteeseensa liittyvistä asioista. Oppilas saattaa tarvita tiedon ja neuvojen lisäksi henkilökohtaista ohjauskeskustelua esimerkiksi päätöksenteon tueksi. Ammatillinen ohjauskeskustelu onkin yksi tärkeimmistä opinto-ohjaajan työkaluista. Ohjauksen jatkuvuuden ja molemminpuolisen luottamuksen takia on tärkeää, että opinto-ohjaaja on helposti tavoitettavissa.

Ohjausta voidaan järjestää myös pienryhmissä. Ryhmässä opitaan käsittelemään kaikille yhteisiä tai kunkin ryhmän jäsenen yksilöllisiä kysymyksiä keskustellen ja yhteisesti ratkaisuja etsien. Pienryhmäohjauksen aiheena voivat olla esimerkiksi oppimaan oppimisen tukeminen, valintoihin liittyvät pohdiskelut tai pääsykokeisiin valmistautuminen.

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan niille 8. ja 9. luokan oppilaille, joiden katsotaan sitä tarvitsevan. Tarpeen arvioimisessa ja ohjaustoimien suunnittelussa käydään keskustelua oppilaan, huoltajan ja moniammatillisen verkoston kesken. Tehostettua henkilökohtaista ohjausta saavalle nuorelle tehdään päivittyvä henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma.

Työelämäyhteistyö

Työelämäyhteistyön tavoitteena on, että oppilas hankkii omakohtaista tietoa ja kokemuksia eri ammattialoista, työelämästä ja yrittäjyydestä tulevaisuuden suunnittelun pohjaksi. Oppilaanohjauksella on tärkeä rooli yhteistyön suunnittelussa, jotta oppilaille muodostuisi realistinen kuva ammattialoista sekä työelämästä ja TETillä olisi todellista merkitystä päätöksentekotilanteissa.

Opetuksen järjestämissä koskevassa vuosittaisessa suunnitelmassa määritellään, miten yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän kanssa toteutetaan. Yhteistyön keskeisen osan muodostavat työelämään tutustumisjaksot (TET) ja yritysvierailut sekä yrittäjien kouluvierailut. Muuramessa tähän on hyvät mahdollisuudet, sillä alueella on runsaasti yrittäjyystoimintaa, ja yrittäjät suhtautuvat suopeasti yhteistyöhön. Vuosittain järjestettävänä taksvärkkipäivänä jokaisella oppilaalla on mahdollisuus tehdä työtä valitsemassaan työpaikassa.

Eri oppiaineiden opetukseen sisällytetään kokonaisuuksia, jotka liittävät opiskeltavan aineen antamat tiedot ja taidot työelämän vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin. Tällaisia projekteja tehdään esimerkiksi yhteiskuntaopin ja äidinkielen tunneilla. Oppilaille tarjotaan yrittäjyyteen ja työssä oppimiseen liittyviä valinnaisaineita.

Työelämään tutustumisjaksot (TET) muodostavat tärkeän osan yhteistyöstä. Seitsemännellä luokalla oppilaat tutustuvat yhden päivän ajan lähinnä huoltajiensa työhön. Kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaiset ovat TETissä viikon, jolloin he tutustuvat valitsemaansa työpaikkaan Muuramessa tai Jyvässeudulla. Oppilaat raportoivat TETistä ja jakavat kokemuksiaan eri ammattialoista oppilaanohjauksen tunneilla.

Joitakin oppilaita ohjataan ajoittain työssä oppimisen jaksoille luokkaopetuksen sijaan, jos sillä uskotaan olevan myönteistä vaikutusta oppilaan kokonaistilanteen kannalta. Oppilaan on myös mahdollista osallistua ns. TEHO-TETtiin, jolloin hän tutustuu valitsemaansa alaan ammatillisessa koulutuksessa ja työskentelee sen jälkeen muutaman päivän alan yrityksessä. Näin oppilas voi saada mielikuvia realistisemmän käsityksen jatko-opintopaikan valintaa varten.

Kodin ja koulun yhteistyö

Toimiva kodin ja koulun välinen yhteistyö on voimavara molemmille osapuolille. Sen edellytyksenä on kunnioitus ja luottamuksellisuus, ja toimiessaan se myös lisää näitä molempia. Huoltajien on saatava riittävästi tietoa nuoren koulunkäynnistä, koulun käytänteistä ja arvioinnista. He saattavat tarvita myös ohjausta nuoren kasvun tai oppimisen tukemisessa. On tärkeää huolehtia siitä, että keskusteluyhteys kodin ja koulun välillä säilyy koko yläkoulun ajan, jotta koulunkäynti sujuisi mahdollisimman hyvässä hengessä.

Koulun toimijoiden on hyvä olla tietoisia siitä, mitä huoltajat ajattelevat ja toivovat yhteistyöltä. Yhteistyötapoja ovat mm. henkilökohtaiset keskustelut, vanhempainillat ja -vartit sekä Wilma. Huoltajien osallisuutta ohjaustilanteissa ja koulun toiminnassa pyritään kehittämään.

Ennen yläkouluun siirtymistä 6.-luokkalaisten huoltajat tutustuvat yhdessä lapsensa kanssa uuteen kouluun. Kuudennen luokan keväällä vanhempainillassa ja kuudesluokkalaisten tutustumispäivänä tulevat tutuksi uusi luokka, luokanvalvoja ja koulun käytänteet. Tarpeen mukaan järjestettävissä huoltajan, oppilaan ja koulun välisissä tiedonsiirtopalaverissa pyritään kartoittamaan oppilaan yksilölliset tarpeet.

Seitsemännellä luokalla luokanvalvoja tapaa oppilaan huoltajineen tutustumiskeskustelun (vanhempainvartin) merkeissä mahdollisimman pian koulun alettua. Vanhempainillassa ja koulun nettisivuilla vanhemmat saavat tietoa koulun arjesta ja oppilashuollon verkostosta. Kahdeksannella luokalla vanhempia kutsutaan kouluun kasvatukselliseen vanhempainiltaan ja luokkakohtaisia iltoja järjestetään tarpeen mukaan. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta tarvitseville laaditaan jatko-opiskelusuunnitelma.

Yhdeksännellä luokalla järjestetään jatko-opintoilta, johon kutsutaan huoltajat nuorensa kanssa. Tilaisuudessa esitellään lähialueen toisen asteen ja valmentavaa koulutusta. Huoltajille ja nuorille tarjotaan mahdollisuus tavata opinto-ohjaaja. Ohjauksella on tärkeä rooli esimerkiksi silloin, kun oppilas on epävarma tai hänen suunnitelmansa ovat ristiriidassa huoltajien toiveiden kanssa.

Yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa

Toisen asteen ammatilliseen koulutukseen tutustuminen aloitetaan kahdeksannella luokalla. Kahdeksaluokkalaiset tutustuvat lähialueen koulutukseen oppilaanohjauksen tunneilla. Toisen asteen oppilaitosten opinto-ohjaajat vierailevat mahdollisuuksien mukaan koululla esittelemässä opiskelumahdollisuuksia.

Yhdeksännellä luokalla tehdään opintokäyntejä toisen asteen oppilaitoksiin kuten Gradiaan. Mahdollisuuksien mukaan oppilaanohjauksen tunnilla käy esittelijöitä toisen asteen oppilaitoksista. Oppilaat tutustuvat Muuramen lukioon, ja lukion opo sekä opiskelijoita vierailee luokissa. Lukiossa järjestetään lukion ja yläkoulun yhteinen työelämäpäivä. Oppilailla on mahdollisuus tutustua muihinkin Jyvässeudun lukioihin ja oppilaitoksiin, kuten Jyväskylän palvelualan oppilaitokseen ja Jyväskylän kristilliseen opistoon.

Oppilaitokset tiedottavat aktiivisesti omasta toiminnastaan ja opiskelumahdollisuuksista. Ne ottavat vastaan yksittäisiä oppilaita tutustumiskäynneille, järjestävät avointen ovien päiviä ja siirtopalavereja nivelvaiheissa.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Ohjausyhteistyötä tehdään säännöllisesti oppilashuollon verkoston kanssa. (Ks. liitettä 3.) ja muiden toimijoiden kanssa.

Nivelvaiheyhteistyö

Nivelvaiheyhteistyön onnistuminen on tärkeää, jotta opinpolusta muodostuisi mahdollisimman ehyt ja turvallinen kokemus oppilaalle ja hänen huoltajilleen. Riittävä tiedottaminen ja yhteistyö oikeaan aikaan varmistavat, että edellytykset koulusta toiseen siirtymiseen ovat kunnossa. Moniammatillinen yhteistyö ja oppilashuoltotyöryhmän tuki ovat ensiarvoisen tärkeitä silloin, kun kyseessä on tehostettua tai erityistä tukea tarvitseva nuori.

Siirtyminen alakoulusta yläkouluun Kuudesluokkalaiset ja heidän huoltajansa saavat tietoa yläkouluun siirtymisestä luokanopettajalta, oman koulun ja yläkoulun verkkosivuilta sekä vanhempainilloissa 6. ja 7. luokalla. Tarpeellista tietoa kerätään niin luokanopettajalta kuin alakoulun erityisopettajalta, jotka osallistuvat uusien 7. luokkien muodostamiseen. Luokkien toimivuuteen pyritään kiinnittämään mahdollisimman paljon huomiota. Kun oppilaat ja huoltajat tutustuvat kouluun, mukana ovat myös yläkoulun tukioppilaat, joilla on tärkeä rooli uusien koulun jäsenten perehdyttämisessä ja turvallisuuden tunteen luomisessa.

Yläkoulussa 7. luokkien luokanvalvojat ja koulunkäynninohjaajat osallistuvat tiedonsiirtopalaveriin tarvittaessa. Opetuksen järjestämisen kannalta on tärkeää, että esimerkiksi oppilaan mahdolliset oppimisvaikeudet tai erityistarpeet ovat tiedossa. Syyslukukaudella luokanvalvojat tutustuvat oppilaaseen ja hänen huoltajiinsa vanhempainvartin merkeissä. Jokaiselle 7. luokalle järjestetään oma tsemppipäivä, johon luokan lisäksi osallistuu mm. luokanvalvoja, kuraattori ja nuorisotyöntekijöitä.

Luokanvalvoja pitää omalle luokalleen Viestintä–kurssin, jonka tavoitteena on tutustua koulun käytänteisiin ja ryhmäytyä. Luokanvalvojalle tämä on hyvä tilaisuus tutustua omaan valvontaluokkaansa.

Siirtyminen yläkoulusta jatko-opintoihin Yhdeksännellä luokalla oppilas päättää yhdessä huoltajansa kanssa, minne hän hakee opiskelemaan yläkoulun jälkeen. Oppilasta pyritään ohjaamaan mielekkäisiin ja realistisiin valintoihin, ja henkilökohtaista ohjausta tarjotaan niin usein kuin tarvitaan. Oppilaat ja huoltajat saavat tietoa yhteishaun etenemisestä ja opiskelumahdollisuuksista.

Oppivelvollisuuslain mukaan oppilaan on haettava jatko-opintoihin, ja hän on oppivelvollinen 18 ikävuoteen saakka.

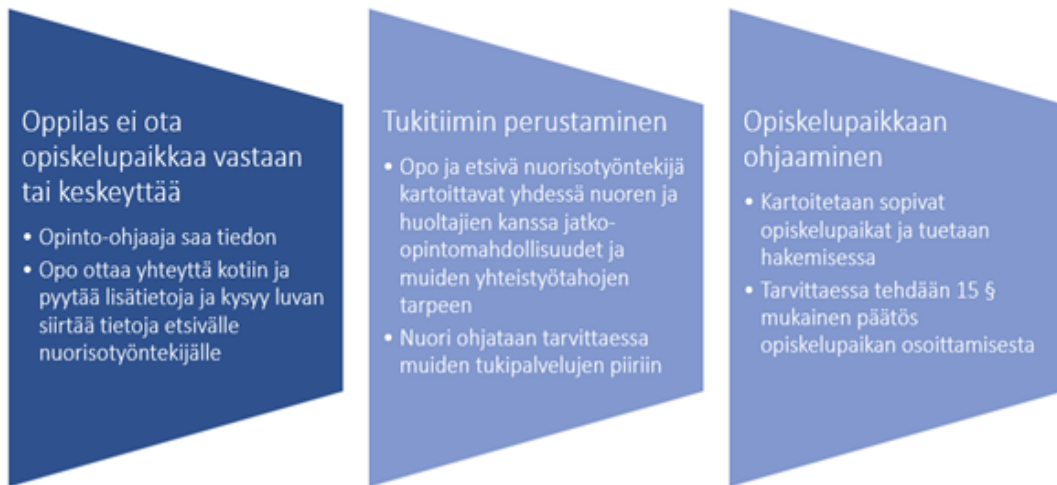
Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien ohjauksessa tehdään moniammatillista yhteistyötä. Oppilaalle ja huoltajalle järjestetään tutustumiskäyntejä oppilaitoksiin toiveiden ja mahdollisuuksien mukaan. Päivitetyt henkilökohtaiset oppimissuunnitelmat ja HOJKS:t toimitetaan seuraavaan oppilaitokseen. Koulukuraattori tai sosiaalityöntekijä ohjaavat Kelan nuoren kuntoutusraahan mahdollisesti oikeutettuja oppilaita hakemuksen täyttämässä. Oppilashuollon toimijat osallistuvat erityistä tukea tarvitsevien nuorten nivelvaiheen suunnitteluun yhdessä nuoren ja hänen huoltajansa kanssa.

Kesäkuussa yhteishaun tulosten selvittyä opinto-ohjaajat päivystävät koululla. He ottavat yhteyttä oppilaisiin, jotka ovat jääneet ilman opiskelupaikkaa. Oppilaita ohjataan hakeutumaan jatkuvassa haussa vapaina oleviin koulutuspaikkoihin, oppisopimuskoulutukseen, valmentavaan koulutukseen, lisäopetukseen tai opistovuosi-koulutukseen. Opinto-ohjaaja on yhteydessä myös huoltajiin sekä etsivään nuorisotyöntekijään, jos nuori on jäänyt ilman opiskelupaikkaa tai ei ota paikkaa vastaan.

Oppivelvollisuuslain mukainen jatko-ohjaus

Opinto-ohjaajat seuraavat toisen asteen opintojen aloittamista ja mahdollista keskeyttämistä Valpas-järjestelmän avulla. Jos nuori keskeyttää opintonsa, toimitaan Muuramen kunnassa sovitun mallin mukaan.

Asuinkunnan ohjaus- ja valvontaprosessi Muuramen malli 1.8.2021-

Maahanmuuttajaoppilaan ohjaus

Maahanmuuttajaoppilaan ohjaus suunnitellaan moniammatillisesti oppilaan ja perheen tarpeiden mukaan. Koulun toimijoista keskeisimpiä ovat luokanvalvoja, erityisopettaja, suomi toisena kielenä - aineenopettaja sekä opinto-ohjaaja. Yhteistyössä oppilaan ja hänen perheensä kanssa he selvittävät oppilaan kielitaidon sekä opiskelun edellyttämät tiedot ja taidot. Opintojen alussa kartoitetaan tukitoimien tarve sekä mahdollisuus oman äidinkielen opiskeluun. Oppilaan koulunkäyntiä ja tulevaisuuden suunnittelua seurataan ja tuetaan koko opinpolun ajan.

Ohjaus erityistilanteissa

Oppilaan vaihtaessa koulua kesken lukuvuoden kiinnitetään erityistä huomiota tiedonsiirtoon. Rehtori keskustelee kouluun muuttavan oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa, ja oppilas tutustuu kouluun huoltajan kanssa etukäteen, mikäli mahdollista. Kouluun tulevalle oppilaalle pyritään valitsemaan mahdollisimman sopiva luokka. Opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja aineenopettajat selvittävät tulokoulusta saatujen tietojen ja oppilaan haastattelun perusteella mahdollisten tukitoimien tarpeen. Oppilaan siirtyessä toiseen kouluun tai vaihtaessa luokkaa siirretään tietoa joustavan opinpolun jatkuvuuden turvaamiseksi.

Erytistilanteita syntyy runsaista poissaoloista, joita voivat aiheuttaa esimerkiksi sairastuminen, perheen pitkä ulkomaanmatka, urheilijan harrastuksen vaatimat harjoittelu- tai kilpailumatkat tai luvattomat poissaolot. Näissä tapauksissa huoltajan kodin ja koulun yhteistyö on ensisijaisen tärkeää. Oppilaan koulunkäyntiä suunnitellaan yhteistyössä hänen itsensä, huoltajan ja moniammatillisen ryhmän kanssa tarpeen mukaan. Koulussa noudatetaan poissaoloihin puuttumisen mallia.

LIITE 1. OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN OPETUSSUUNNITELMASSA

Muuramen kunnan perusopetuksessa ohjaustoiminnan tavoitteena on tukea oppimaan oppimista, oppilaan kasvua ja kehitystä sekä itsetuntemukseen perustuvaa opinpolun suunnittelua. Ohjaustoiminnalla pyritään lisäämään oppilaan itseluottamusta, onnistumisen kokemuksia ja hyvinvointia esiopetuksesta toiselle asteelle saakka. Erityistä huomiota ohjauksessa kiinnitetään siihen, että oppilaan motivaatio, valmiudet, taidot ja erityistarpeet otetaan huomioon nivelvaiheissa. Näin varmistetaan turvallinen opinpolku, jonka varrella oppilas saa yksilöllistä ohjausta omien valintojensa tueksi.

Onnistunut ohjaustoiminta tarkoittaa monipuolista ja huolellista yhteistyötä kodin ja oppilaan kanssa toimivan verkoston kesken. Ohjaustoiminta kuuluu kaikille koulu yhteisön aikuisille.

Moniammatillinen ohjausyhteistyö sekä kodin ja koulun vuoropuhelu korostuvat varsinkin silloin, kun oppilas tarvitsee tehostettua tai erityistä tukea esimerkiksi oppimisen pulmien tai syrjäytymisvaaran takia. Yksilölliset ohjauksen tavoitteet ja toimet voidaan tällöin kirjata oppilaan oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin.

Ohjaus kuuluu kaikille koulun aikuisille. Ohjaukseen osallistuvat myös nuorisotoimen ja seurakunnan työntekijät sekä oppilaan vertaisyhteisö, kuten tukioppilaat. Ohjauksellinen rooli on myös koulun ulkopuolisella verkostolla, kuten lähiseudun työnantajilla, joiden kanssa tehtävä yhteistyö lisää oppilaan työelämäntuntemusta ja yhteisöllisyyttä.

Opinto-ohjaajat ovat päävastuussa ohjauksesta 7. – 9. luokilla. Etenkin opiskelun ohjaus ja tulevaisuuden suunnittelemisen ohjaus ovat opinto-ohjaajien työkenttää. Oppilaan tukena oleva yhteistyöverkosto ja ohjauksen työnjako on kuvattu liitteessä 3.

Ohjauksella pyritään lisäämään oppilaan yhteistyötaitoja ja vastuullisuutta. Ohjausta annetaan luokan yhteisillä tunneilla, pienryhmissä ja vertaistoiminnassa. Koulussa tapahtuvaa ohjausta täydentävät asiantuntijavieraat sekä lähiseudulle suuntautuvat vierailut. Jokaisella oppilaalla ja perheellä on lisäksi mahdollisuus saada henkilökohtaista ohjausta aina, kun siihen on tarvetta. Ohjaustoiminnan eettiset periaatteet ja ohjauskäytännöt on kuvattu Muuramen perusopetuksen ohjaussuunnitelmassa ja ohjauksen vuosikellossa.

Ohjaustoiminta jakaantuu kolmeen osa-alueeseen:

1. Kasvun ja kehityksen tukeminen: Oppilas

- oppii tuntemaan itseään, luottamaan itseensä ja kantamaan vastuuta itsestään
- oppii yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä vastuuta muista
- oppii tuntemaan vaikutusmahdollisuuksiaan ja vahvistamaan osallisuuttaan

2. Oppimaan oppimisen ohjaus: Oppilas

- oppii tuntemaan omat vahvuutensa oppijana ja hyödyntämään monipuolisia oppimisen tapoja

- oppii kehittämään ja arvioimaan oppimisen taitojaan ja omaa toimintaansa
- oppii tunnistamaan oppimisvaikeuksiaan sekä etsimään ja ottamaan vastaan apua ongelmatilanteissa
- oppii hankkimaan tarkoituksenmukaista tietoa monipuolisesti

3. Tulevaisuuden ja urasuunnittelun ohjaus: Oppilas

- saa tukea ja ohjausta ammatillisessa suuntautumisessa, myös sukupuolirajat ylittävissä oppiaine-, koulutus- ja ammatinvalinnoissa
- saa tukea ja ohjausta koulutuksen eri nivelvaiheissa perusopetuksen alkaessa ja sen aikana sekä perusopetuksen päättyessä
- oppii kehittämään päätöksentekotaitojaan sekä toteuttamaan ja arvioimaan tulevaisuudensuunnitelmiaan
- oppii etsimään tietoa yhteiskunnasta, koulutuksesta, työelämästä ja yrittäjyydestä sekä hankkimaan taitoja opiskelua, arkielämää ja tulevaisuutta koskevia suunnitelmia ja valintoja varten

Muuramessa oppilaalle tarjottava tuki ja ohjaus jatko-opintojen suunnittelussa ja siirryttäessä peruskoulun jälkeiseen koulutukseen

Yhdeksännellä luokan oppilaanohjaustunneilla selvitetään lähialueen oppilaitosten koulutustarjonta. Yhteisten vierailujen (Gradia, Muuramen lukio) lisäksi oppilaille järjestetään mahdollisuuksien mukaan yksilöllisiä 1-2 päivän tutustumisia haluamiinsa perustutkintoihin. Lukio-opiskelua selvitetään mm. lukion opinto-ohjaajan ja lukion opiskelijoiden vieraillessa oppitunneilla ja Nisulanmäen koulun oppilaiden vieraillessa Muuramen lukiossa ja sen oppitunneilla. Jyväskylän lukioinfoista tiedotetaan Muuramen oppilaille.

Yhdeksäsluokkalaisille järjestetään halutessaan mahdollisuus tulla keskustelemaan jatko-opiskelusuunnitelmistaan opinto-ohjaajan kanssa niin monta kertaa kuin on tarpeellista. Vanhemmilla/huoltajilla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opinto-ohjaajan kanssa lapsensa jatkokoulutuksesta paitsi vanhempainilloissa, myös muuna aikana.

Opinto-ohjaaja järjestää tarvittaessa oppilaalle keskustelun Jyväskylän TE-toimiston ammatinvalintapsykologin kanssa.

Jotta ehkäistäisiin uusien opiskelijoiden opintojen keskeyttäminen ja varmistettaisiin oppilaan jatko-opiskelun sujuminen, opinto-ohjaaja/erityisopettaja tekee yhteistyötä jatko-oppilaitoksen kanssa.

Mikäli erityistä tukea tarvitseva oppilas osallistuu yhteishaun lisäksi harkintaan perustuvaan hakuun, asiasta huolehtii opinto-ohjaaja yhdessä nuoren, huoltajan ja oppilashuollon kanssa. Jatko-opintonsa keskeyttäneiden nuorten jatko-ohjauksessa toimitaan Muuramen kunnassa sovitulla tavalla.

Laajennetun oppivelvollisuuden ohjaus- ja valvontavastuut Muuramen kunnassa

Kunnan ohjaus- ja valvontavastuut	valvontavastuu	ohjausvastuu
Oppilas hakeutuu perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen	Yläkoulun opinto-ohjaajat YPR-opettaja	Yläkoulun opinto-ohjaajat YPR-opettaja
Oppilas on ottanut koulutuspaikan vastaan ja opiskelee (Valpas-järjestelmän seuraaminen)	Yläkoulun opinto-ohjaajat Yläkoulun koulusihteeri	
Oppilas keskeyttää opintonsa tai ei aloita opintoja	Opot ja koulusihteerit Lukiolaisten osalta lukion opo ja rehtori Ammattiopiston ym. osalta yläkoulun opot ja rehtori	Opot Etsivä nuorisotyöntekijä Opiskeluhoito Lapsiperheiden palveluohjaaja vammaispalveluohjaaja
Oppilas ei hakeudu opintoihin => opiskelupaikan osoittamispäätös <u>Pol</u> 15§	Yläkoulun ja lukion opinto-ohjaajat Hallintopäätös: Palvelujohtaja	Yläkoulun opinto-ohjaajat Lukion opinto-ohjaaja Etsivä nuorisotyöntekijä Vammaispalveluohjaaja

LIITE 2. OHJAUKSEN EETTISET PERIAATTEET

Itsemääräämisoikeus: Ohjaaja kunnioittaa ohjattavan itsemääräämisoikeutta. Ohjaaja tuo monipuolisesti esille vaihtoehtoja ohjattavan oman valinnan tueksi.

Luottamuksellisuus: Ohjaus on luottamuksellista. Mikäli ohjattavan edun kannalta on välttämätöntä, tietoja voidaan antaa viranomaisille, joilla on oikeus niitä saada. Asiasta on ensin pyrittävä keskustelemaan ohjattavan kanssa. Luottamuksellisuuden tulee säilyä myös uusissa ohjausympäristöissä.

Totuudellisuus: Ohjaaja toimii rehellisesti. Ohjaustiedon tulee olla ajankohtaista, monipuolista ja tiedon kriittiseen arviointiin ohjaavaa.

Riippumattomuus: Ohjaaja tiedostaa omien, työyhteisönsä ja muun yhteiskunnan odotusten ja arvojen vaikutuksen työhönsä. Ohjausmateriaalin tekijä on tuotava esille.

Ammattitaidon kehittäminen: Ohjaaja arvioi ja kehittää työtään. Hän huolehtii ammattitaitonsa ylläpitämisestä ja täydennyskoulutuksestaan. Ohjaaja toimii yhteistyössä muiden ohjaajien kanssa. Ohjaajana toimiminen edellyttää yhteistyötä myös oman työyhteisön ja muun yhteiskunnan kanssa. Omasta hyvinvoinnista huolehtiminen on perusedellytys hyvän ammattitaidon ylläpitämiselle. (Suomen opinto-ohjaajat ry.)

LIITE 3. [Ohjauksen yhteistyöverkosto Muuramessa](#)

